

Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Головне управління освіти і науки

ОБЛАСНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

76018, м. Івано-Франківськ, вул. Набережна ім. В. Стефаника 34^б, тел./факс 4-72-26,
if_odencum@ukr.net www.oencum.if.ua

**Начальникам відділів (управлінь) освіти
райдержадміністрацій (міськвиконкомів)**

від 20.12.2011р. № 110

**Про участь у обласному
виховному проєкті
«Доторкнутись серцем»**

Відповідно до плану роботи Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (надалі – Центр) на 2012 рік з метою формування відповідального ставлення до живої природи, виховання ціннісних орієнтацій, етики поведінки та гуманізму Центр започатковує довгостроковий (протягом 2012-2013 рр.) обласний виховний проєкт «Доторкнутись серцем» (надалі - Проєкт).

Запрошуємо взяти участь у Проєкті учнів загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, педагогів.

Умови участі у Проєкті та склад оргкомітету додаються (додатки 1, 2).

Просимо інформацію про Проєкт довести до відома керівників навчальних закладів та сприяти участі учнів, вчителів у заходах в рамках Проєкту.

Директор

Т.В.Гудзик

Додаток 1
до листа Івано-Франківського обласного
еколого-натуралістичного центру
учнівської молоді
від _____ № _____

**Умови участі
у обласному виховному проєкті «Доторнутись серцем»**

«Школяр робить погане не тому,
що його вчать робити погане,
а тому, що його не вчать робити добро»
В.О.Сухомлинський

Обґрунтування Проєкту

Сьогодні існує потреба людства у моральній особистості, яка здатна поважати будь-яке життя і допомогти життю, що знаходиться в небезпеці. Проблеми морального ставлення до живих істот вивчає біоетика. Вона вносить ідеї гуманності в педагогічні та медичні технології і є достатньою науковою базою для розгортання безперервної системи загальної етичної освіти. Важливість та актуальність проблем біологічної етики стимулюють роботу громадських рухів на захист всього живого на планеті і ставлять питання про перегляд програм системи освіти і виховання молоді.

В деяких обласних центрах України проведено дослідження з вивчення думки школярів щодо значимості вивчення живої природи. Результати дослідження засвідчили, що у школярів з-поміж цінностей вивчення живої природи виокремлюється лише пізнавальний інтерес. І тільки у 5% опитаних виявилась спрямованість на вивчення біології для захисту, збереження і продовження життя на Землі. Таким чином, засвоєння знань про живу природу учні переважно розглядають як самоціль.

У школі основна увага приділяється знанням пізнавального характеру, в меншій мірі – ціннісним орієнтаціям, вихованню почуттів, особистої зацікавленості до долі об'єктів, що вивчаються. В цілому сучасний підхід до живої природи в освіті і вихованні залишається антропоцентричним. Лише його заміна на біо(еко)центризм, який визнає життя найважливішою цінністю на планеті, може змінити ставлення людини до живої природи і забезпечити виживання людства в цілому.

Організатори Проєкту

Івано-Франківський обласний еколого-натуралістичний центр
учнівської молоді.

Мета Проекту

Формування відповідального ставлення до живої природи, виховання ціннісних орієнтацій, етики поведінки та гуманізму.

Завдання Проекту

- Формування етичного ставлення до навколишнього живого світу через вплив на емоції, відчуття дитини – «Вплив через серце».
- Формування у дітей біоцентричного світогляду, виховання гуманного ставлення, поваги до живого, вміння співпереживати, відповідальності за долю братів наших менших, пропаганди чуйності та милосердя, нетерпимості до байдужості та жорстокості через започаткування дитячого та молодіжного руху «Врятувати життя».
- Утвердження в середовищі дітей та підлітків прогресивної філософії гуманного ставлення до природи через дослідження етики взаємовідносин людини з природою.

Термін реалізації Проекту

Довгостроковий - січень 2012 року – грудень 2013 року.

Учасники Проекту

Учні загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, педагоги.

Умови реалізації завдань Проекту та їх зміст

1. Формування етичного ставлення до навколишнього живого світу через вплив на емоції, відчуття дитини – «Вплив через серце».

Пропонуємо педагогам до використання в навчальній та виховній роботі:

- Методичні посібники «Біоетика для дітей» (серія «Біоетика» вип. 2, вип. 3), де вміщено цикли занять з біоетики з дітьми дошкільного, молодшого, середнього та старшого шкільного віку
- Посібник «Етика життя» (серія «Біоетика» вип. 1), де вміщено інформацію щодо цілої низки морально-етичних проблем, які виникають в процесі стосунків людини з природою, при беззастережному використанні сучасних досягнень біологічної та медичної науки, викладено основоположні принципи біоетики.

Запропонована інформація, розробки творчих занять з дітьми можуть стати основою для проведення виховних масових заходів, збагатити подання матеріалу в процесі викладання біології, природознавства. Творчий підхід до поданої інформації допоможе педагогам у створенні виховних проектів,

факультативів, гуртків з біо(еко)етики, об'єднати дітей у клуби з біоетики. Вищезазначені видання розміщені на сайті ОЕНЦУМ www.oencum.if.ua (розділ «Видавнича діяльність»).

Оргкомітет з координування проекту просить педагогів надсилати творчі виховні проекти, сценарії масових заходів, авторські програми гуртків чи клубів з біоетики, інформацію в довільній формі щодо ефективності та результатів впровадження запропонованих розробок в навчальний та виховний процес **до кінця грудня кожного року** поштою (в друкованому та електронному варіантах) на адресу: 76018, м. Івано-Франківськ, п/с 65, ОЕНЦУМ; або в електронній формі на адресу: if_odencum@ukr.net з поміткою «Вплив через серце».

Всі отримані матеріали будуть уважно опрацьовані, кращі розробки увійдуть до збірки «Вплив через серце» та розміщені в Інтернеті на сайті ОЕНЦУМ.

2. Формування у дітей біоцентричного світогляду, виховання гуманного ставлення, поваги до живого, вміння співпереживати, відповідальності за долю братів наших менших, пропаганди чуйності та милосердя, нетерпимості до байдужості та жорстокості через започаткування дитячого та молодіжного руху «Врятувати життя».

В рамках цієї ініціативи оргкомітет проводить заочний конкурс дитячих робіт «Врятувати життя».

Умови проведення заочного конкурсу дитячих робіт «Врятувати життя»

В 2012-2013 році в рамках обласного виховного проекту «Доторкнутись серцем» оголошується конкурс «Врятувати життя» (надалі - Конкурс). Конкурс проходить за двома номінаціями:

- **«Я врятував чуже життя»**

Просимо надсилати короткі розповіді (1-1,5 стор., допускаються 1-2 фотографії) про врятованих власноруч, членами родини кішок та собак, інших тварин та птахів, допомогу скривдженим тваринам. Розповіді слід надсилати **до 30 жовтня кожного року** поштою (в друкованому та електронному варіантах) на адресу: 76018, м. Івано-Франківськ, п/с 65, ОЕНЦУМ; або в електронній формі на адресу if_odencum@ukr.net з поміткою «Я врятував чуже життя».

На початку розповіді необхідно зазначити дані про автора: прізвище, ім'я, вік, клас, школа, район. Планується видання збірника «Врятувати життя», куди увійдуть історії про врятованих тварин. Матеріали збірника буде розміщено на сторінках сайту Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді www.oencum.if.ua.

- **«Ми з тобою однієї крові»**

Учасники конкурсу спробують подумки перевтілитись в будь-яку рослину чи тварину, подивитись на навколишній світ її очима та розповісти,

чи комфортно їй живеться, чи ображають її люди, що турбує тощо. На початку короткої розповіді (1-1,5 стор., допускається 1-2 фотографії) необхідно зазначити дані про автора: прізвище, ім'я, вік, клас, школа, район.

Творчі роботи слід надсилати до **30 жовтня кожного року** поштою (в друкованому та електронному варіантах) на адресу: 76018, м. Івано-Франківськ, п/с 65, ОЕНЦУМ; або в електронній формі на адресу if_odencum@ukr.net з поміткою «Врятувати життя». Всі подані матеріали будуть уважно опрацьовані, кращі увійдуть до збірки «Ми з тобою однієї крові».

3. Утвердження в середовищі дітей та підлітків прогресивної філософії гуманного ставлення до природи через дослідження етики взаємовідносин людини з природою. Пропонуємо орієнтовну тематику дослідницько-пошукових робіт з біоетики, які діти матимуть можливість представити на обласному конкурсі експериментально-дослідницьких робіт з біології та природознавства «Юний дослідник» та VII обласному екологічному конгресі «Живи, Земле!».

Орієнтовна тематика дослідницько-пошукових робіт з біоетики

- Чому необхідно охороняти будь-яку форму життя незалежно від того, розуміємо ми її, чи ні?
- Тварини – об'єкт для вивчення чи друзі людини
- Вплив домашніх улюбленців на настрій, емоційний стан людини?
- Права тварин
- Чи є у тварин почуття (любові, страху, смутку, відданості, ненависті тощо – на основі власних спостережень)
- Способи налаштування стосунків, контактів з тваринами (комахами, птахами тощо) (на основі власних спостережень)
- Розумова діяльність воронових
- Домашній улюбленець – цікава іграшка чи жива істота
- Що можуть відчувати свійські тварини (на основі власних спостережень)
- Проблема бродячих тварин. Становище притулків для тварин в Україні, області. Пропозиції щодо вирішення проблем
- Вибір людства – антропоцентризм чи біоцентризм
- Використання тварин з науковою метою. Доцільність та альтернативи.
- Принцип ахімси (індуїзм): доброта до всіх істот стоїть вище доброти до людини. Чи справедливий такий критерій моральності?
- Спортивне полювання – варварство чи просто одна з багатьох людських розваг?
- Любов до природи чи повага до природи (до живих істот, неживої природи)

- Ваш план збереження тварин на планеті.

4 жовтня щороку світова спільнота відзначає Всесвітній день захисту тварин. Пропонуємо відзначити цю дату в дитячих колективах проведенням акцій, виховних заходів, конференцій з біоетики, де діти мали б можливість представити свої творчі доробки, провести конкурси малюнків, вікторини тощо.

Підведення підсумків Проекту

Найактивніші учасники Проекту будуть нагороджені грамотами Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

За підсумками опрацювання надісланих матеріалів будуть підготовлені збірки «Вплив через серце», «Врятувати життя», «Ми з тобою однієї крові», які будуть розміщені на сайті ОЕНЦУМ www.oencum.if.ua.

Додаток 2

до листа Івано-Франківського обласного
еколого-натуралістичного центру
учнівської молоді
від _____ № _____

Склад оргкомітету з координації обласного виховного проекту «Доторкнутись серцем»

1. **Тимків Валентина Василівна**, заступник директора обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – голова оргкомітету;
2. **Шинкарук Галина Василівна**, зав. відділом біології обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – секретар оргкомітету;
3. **Шпуляр Світлана Богданівна**, методист обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – член оргкомітету;
4. **Вівчарук Леся Дмитрівна**, методист обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – член оргкомітету;
5. **Кузів Галина Володимирівна**, керівник гуртків обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – член оргкомітету;
6. **Сидорак Валентина Іванівна**, керівник гуртків обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – член оргкомітету;
7. **Мартинюк Леся Дмитрівна**, керівник гуртків обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – член оргкомітету.